

**ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ
ИСТОЧНО НОВО САРАЈЕВО ЗА 2024. ГОДИНУ**

1. Увод

(основни подаци о процесу израде годишњег извјештаја о спровођењу стратешког документа, информације о правном основу за његову израду и основни подаци о стратешком документу)

Скупштина Општине Источно Ново Сарајево усвојила је Стратегију развоја Општине Источно Ново Сарајево за период 2022-2028. године у јуну 2022. године. Стратегија развоја Општине Источно Ново Сарајево разрађена је кроз 4 стратешка циља, 8 приоритета, 15 мјера и 22 кључна пројекта.

Укупан буџет планиран за реализацију овог документа је 71.000.000 КМ. Реализација стратешких циљева се врши путем општинских одјељења и служби, као и сарадњом и партнерствима са општинским предузећима, општинским установама и владиним институцијама, као и кроз пројекте који се реализују у сарадњи са међународним организацијама, удружењима и другим релевантним партнерима.

Годишњи извјештај о спровођењу Стратегије Општине Источно Ново Сарајево за 2024. годину је извјештај којим се сагледавају општи развојни трендови и напредак у остварењу стратешких циљева и приоритета утврђених стратешким документом.

Поступак израде и усвајања годишњег извјештаја о спровођењу стратешког документа, који је дефинисан Законом и Уредбом, припрема начелник Општинске управе, а усваја га Скупштина општине. Израда годишњег извјештаја о спровођењу стратешког документа дефинисана је у Закону о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/21) и Уредби о спроведбеним документима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 8/22).

2. Преглед напретка у реализацији стратешких циљева и приоритета из стратешког документа, у складу са постављеним индикаторима.

Прегледом напретка у реализацији стратешких циљева и приоритета из стратешког документа за 2024. годину и анализом доступних података, може се видјети да је укупан степен реализације значајно унапријеђен у односу на претходну годину. Укупни степен реализације за 2024. годину износи око 49,07%, што указује на континуиран раст и напредак у реализацији стратешких циљева.

Када је ријеч о економским показатељима за 2024. годину они су сљедећи:

- Просјечна нето плата у 2024. години износила је 1.469,00 КМ, што представља пораст од 10,95% у односу на претходну годину.
- Укупан приход остварен у привреди у 2024. години износио је 448 милиона КМ, што је увећано за 10,07% у односу на 2023. годину.
- Остварене инвестиције и нова стална средства повећана су на 42.101.000,00 КМ.
- Просјечан број радника у 2024. години износио је 5606 радник (2.722 жена и 2.884 мушкараца), што је повећање од 1,17% у односу на 2023. годину.

Када је ријеч о демографским показатељима у 2024. години забиљежен је пораст укупног броја становника на 13.184, што представља раст од 2,4% у односу на претходну годину. Иако је миграциони салдо остао позитиван и износио 258 лица, он је у паду у односу на 2023. годину када је био знатно већи. С друге стране, природни прираштај је у 2024. години негативан и износи -4, док је у 2023. био на нивоу нуле, што указује на благ пад демографске виталности. Ови показатељи упућују на то да је укупни пораст становништва углавном резултат позитивних миграционих кретања, док природно кретање становништва биљежи стагнацију са тенденцијом опадања. С друге стране, пораст броја становника и све интензивнији урбани развој ставили су пред Општинску управу озбиљан изазов обезбјеђивања одговарајуће пратеће инфраструктуре. У трећој години реализације Стратегије развоја, према анализи дефинисаних индикатора, забиљежен је

континуиран напредак у области комуналне инфраструктуре, уз поштовање принципа одрживог развоја и заштите животне средине. Резултати реализованих мјера огледају се у повећању укупне дужине водоводне и канализационе мреже, као и у значајној експанзији мреже асфалтираних локалних путева. Прегледом осталих индикатора може се уочити континуиран раст броја ученика, што је позитиван сигнал за образовни систем. Овај раст је резултат успјешне реализације инфраструктурних пројеката, попут изградње нових школа и побољшања приступа образовању, што доприноси остварењу стратешких циљева у образовању. Када је ријеч о друштвеној инфраструктури, реализоване су активности на изградњи и унапређењу културних и спортских објеката, као и јавних простора намјењених за дружење и рекреацију грађана. Према индикаторима дефинисаним стратешким приоритетима, уочљиво је повећање издвајања буџетских средстава за унапређење здравствене и социјалне заштите. Ове мјере имају за циљ подршку и побољшање квалитета живота различитих категорија становништва, посебно најосјетљивијих друштвених група. У табелама које слиједе налази се осврт на достигнуте вриједности индикатора напретка за 2024. годину.

Стратешки циљеви	Индикатор на нивоу очекиваног резултата кључног стратешког пројекта/пројекта активности	Полазно стање	2022. година	2023. година	2024. година
Општина са конкурентном привредом заснована на демографским ресурсима и географском положају са подстицајним амбијентом за пословање	Просјечна нето плата, (КМ)	1050	1181	1324	1469
	Број становника	11.990	12.552	12.874	13.184
	Број запослених	4.729	5.335	5.541	5.606
	Број привредних друштава	717* ¹	771	788	827 ¹
Образовни центар Републике Српске, са престижним факултетским установама, средњим стручним школама и савремено опремљеним основним и предшколским установама	Број ученика основне школе	1100	1205	1230	1225
	Укупан број дјеце обухваћен предшколским образовањем	265	339	321	337
	Број објеката студентског смјештаја	1	1	1	1
Општина са савременом инфраструктуром, еколошки одрживим и модерним управљањем	Повећање постојећих капацитета водоснабдијевања (%)	0	10	10	10
	Дужина уређеног ријечног корита, m,	300	300	300	300
	Становништво прикључено на канализациони систем (%)	60	65	70	72
Развијена друштвена инфраструктура	Број објеката културе,	1	1	1	2
	Број изграђених и уређених паркова,	3	3	3	4
	Број изграђених објеката за водене спортове	0	0	0	0

¹ Јединствени информативни систем регистрације привредних субјеката и подаци Привредне Коморе, попдручна јединица Источно Сарајево

	Приоритети	Индикатор на нивоу очекиваног резултата кључног стратешког пројекта/пројекта активности	Полазно стање	2022. година	2023. година	2024. година
Стратешки циљ 1	Приоритет 1.1. Привлачење инвестиција и развој подстицајног привредног окружења	Укупан остварени приход од привредних субјеката (мил КМ)	168	304	407	448
		Остварене инвестиције и нова стална средства према карактеру изградње и техничкој структури	18.551.000	28.001.000	35.013.000	42.101.000
		Број ноћења	3721*2	7620	7092	10891
	Приоритет 1.2.: Унапређење пољопривредне производње и развој руралног подручја	Број пољопривредних произвођача (газдинстава и компанија)	87	87	70	70
		Број пољопривредних задруга	2	2	2	2
	Укупан приход од пољопривредне дјелатности, КМ	1.900.000	2.185.000	2.185.000	2.185.000	
Стратешки циљ 2	Приоритет 2.1: Унапређење и изградња образовне инфраструктуре	Број школских установа основног образовања	2	2	2	2
		Број предшколских установа	3	3	3	3
		Смјештајни капацитет за студенте (кревети)	300	300	300	300
	Приоритет 2.2.: Побољшање услова за развој васпитања и образовања	Буџетска издвајања за стипендирање свих циклуса студија (% буџета).	0.1	0.11	0,87	1,09
		Средства за суфинансирање боравка дјецe у предшколским установама	60.000	75.000	156.000	195.000
	Број ученика који реализују практичну наставу	3% ученика реализује практичну наставу	3% ученика реализује практичну наставу	3% ученика реализује практичну наставу	3% ученика реализује практичну наставу	
Стратешки циљ 3	Приоритет 3.1: Изградња нове и унапређење постојеће комуналне инфраструктуре	Дужина нове и обновљене водоводне мреже (км)	94 (0)	95 (1)	97 (2)	99 (2)
		Дужина нове канализационе мреже (м)	35 (0)	37 (2)	38 (3)	40 (2)
		Укупна дужина асфалтираних локалних путева, (км)	82	83,5	84,5	85,5
		Укупна површина на централном систему гријања (м ²)	56.344	56.344	64.040	64.040
	Приоритет 3.2.: Еколошки одржива и модерна општина	Број нових возила у функцији одржавања путева и одвоза смећа	0	2	2	2
		Број нових засађених стабала на парковским и урбаним површинама		421	112	147
		Удио отпада који се рециклира (%)	0	0	0	0
Стратешки циљ 4	Приоритет 4.1. Унапређење спортских и културних капацитета	Број посјетилаца културних догађаја у установама културе (процјена)	8000	8000	9420	14489 ²
		Средства из буџета Општине за спортске колективе	350.000	620.000	670.872	928.693
		Број новоформираних спортских клубова	0 (19)	0 (19)	0 (20)	0 (20)
	Приоритет 4.2. Општина са хуманим лицем	Број корисника социјалне заштите,	1.118	1.118	988	Информације доступне тек после 10. мјесеца
		Средства издвојена за пронаталитетну политику	60.000	92.800	95.750	130.650
		Број израђених акционих планова који се тичу маргинализованих група	0	0	0	0

²Подаци приућени из извјештаја Културног центра Источно Ново Сарајево и Нараодног позоришта Источно Сарајево

3. Преглед спровођења акционог плана за спровођење стратешког документа – преглед напретка у реализацији мјера, кључног стратешког пројекта, пројекта и/или активности, у складу са постављеним индикаторима

Акциони план за спровођење стратешког документа за 2024-2026. годину представља операционализацију стратегије, односно садржи све мјере и активности/кључне пројекте у оквиру стратешких и приоритетних циљева планиране да буду имплементирани током 2024-2026., као и финансијски оквир потребан за њихову реализацију.

Током 2024. године Општинска управа је започела реализацију капиталних пројеката на унапређењу јавне, комуналне и саобраћајне инфраструктуре у вриједности већој од 10.000.000 КМ и то:

- Изградња новог објекта обданишта: Изградња објекта за 200 дјеце, која је започела раније, настављена је и завршена у 2024. години, а отварање је планирано за почетак 2025. године.
- Изградња нове основне школе у дијелу РП „Центар 3“: Пројекат је настављен и тренутно се гради школа за 650 ученика.
- Меморијални комплекс: Завршена је изградња Меморијалног комплекса посвећеног страдалим Србима Сарајева у 20. вијеку (бивши парк „Сунце“).
- Реконструкција парка „Гаврило Принцип“.
- Изградња саобраћајница и радови на изградњи локалних саобраћајница у улицама: Иванићи, Ђуре Јакшића, Српских ратника, Тврдивићима (1. дио) и дио ул. Његошева.

Такође, завршена је изградња Народног позоришта након вишегодишњих радова. Током 2024. године, завршени су и радови на објекту Студентског дома (са капацитетом за 220 студената), као и на изградњи зграде Ректората и Музичке академије. Ови пројекти финансирани су од стране Владе Републике Српске, док су радови на прикључцима и вањском уређењу финансирани из општинског буџета.

4. Преглед планираних и остварених финансијских средстава на нивоу стратешких циљева и приоритета на годишњем нивоу

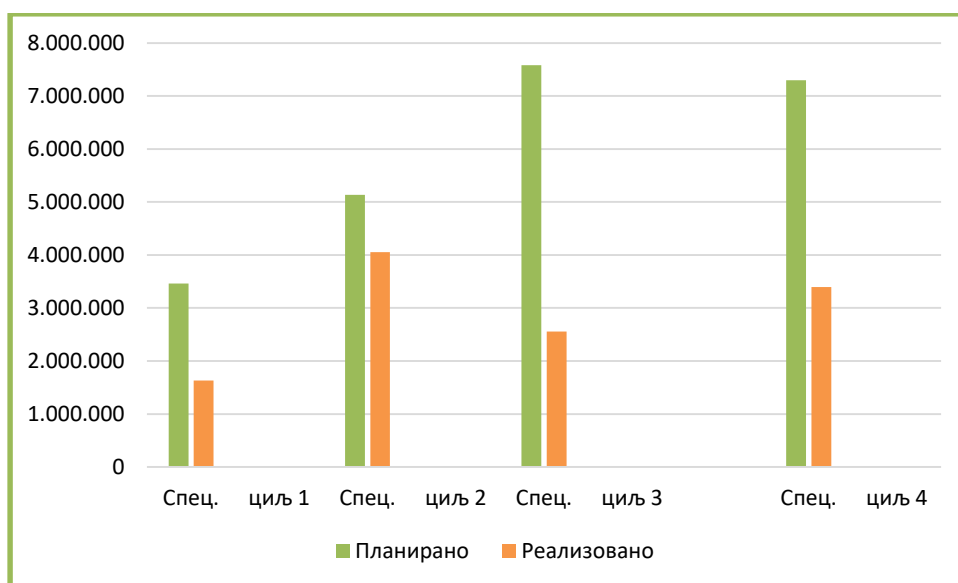
За реализацију пројеката и мјера из Стратегије развоја Општине Источно Ново Сарајево, у 2024. години укупно је реализовано 11.641.607 КМ.

Из средстава буџета Општине Источно Ново Сарајево имплементирано је 9.320.007 КМ. Остали извори финансирања (2.321.000 КМ) су средства виших нивоа власти (Влада Републике Српске), предузећа/установе те средства реализована из кредита. При сагледавању укупне реализације Стратегије у 2024. години она износи 50 % у односу на планирану вриједност за 2024. годину.

	Планирано у 2024. години			Реализовано у 2024. години			
	Буџет	Остали извори	Укупно	Буџет	Остали извори	Укупно	Извршење у %
Спец. циљ 1	2,810,000	650,000	3,460,000	1,630,000	0	1,630,000	47.11
Спец. циљ 2	2,132,700	3,000,000	5,132,700	2,055,700	2,000,000	4,055,700	79.02
Спец. циљ 3	3,180,000	4,400,000	7,580,000	2,237,000	321,000	2,558,000	33.75
Спец. циљ 4	7,295,000	0	7,295,000	3,397,307	0	3,397,907	46.58

У односу на планирано, реализација Специфичног циља 1 је на нивоу од 47.11%, што указује да је половина средстава која су била планирана из буџета и осталих извора реализована. Важно је напоменути да су средства из других извора потпуно изостала. Специфични циљ 2 је имао добро извршење са 79.02%, што указује на висок степен успјешне реализације пројеката у оквиру овог циља. Релативно је велики проценат средстава обезбјеђен из других извора и то је се односи на пројекте образовне инфраструктуре који су у 2024. години имали врхунац реализације. Извршење Специфичног циља 3 је у 2024. години најниже, са само 33.75%. Ово указује на значајан пад у реализацији пројеката у овом циљу, посебно због великог смањења употребе средстава из других извора. Међутим, важно је напоменути да је прошле године овај циљ реализацијом реконструкције котловнице имао извршење преко 423%, па се овај пад може сматрати прихватљивим, с обзиром на разлике у обиму и врсти пројеката који су се реализовали. Извршење Специфичног циља 4 у 2024. години износи 46.58%, што указује на слабу реализацију, иако није било средстава из других извора. Међутим, прошле године је овај циљ имао извршење у приближном износу, тако да пад у 2024. години може бити оправдан, с обзиром на то да су у 2024. године били велики, сложени пројекти који су захтјевали више времена за реализацију.

Реализација финансијских средстава по специфичним циљевима имала је сљедећу структуру:

Реализација финансијских средстава по специфичним циљевима је имала сљедећу структуру:

У 2024. години проценат финансирања пројеката из буџета Општине значајно је повећан и сада чини 80% укупно обезбијеђених средстава. Ово је значајан пораст у односу на 2023. годину, када је из буџета било усмјерено 35%. Ова промјена указује на јачање унутрашњих капацитета и већу усмјереност на финансирање развојних активности путем буџетских средстава, што може имати дугорочан позитиван утицај на стабилност и одрживост пројеката.

С друге стране мањи проценат средстава из екстерних извора финансирања (грантова и кредита), у 2024. години се примјећује што може указивати на растућу самосталност Општине у финансирању својих развојних иницијатива, већи степен финансијске самосталности и смањење зависности од екстерних извора финансирања.

5. Препоруке за наредни период спровођења стратешког документа.

Препоруке за наредни период спровођења стратегије односе се на:

- Осигурање досљедне примјене Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/21) и Уредбе о спроведбеним документима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 8/22).
- Интензивирање реализације започетих пројеката дефинисаних Стратегијом.
- Унапређење сарадње свих актера (унутрашњих организационих јединица Општинске управе, јавних установа, пословног и цивилног сектора) у процесима планирања, реализације стратешких циљева и приоритетних области.
- Унапређење система за редовно праћење имплементације стратегије и праћење индикатора.
- Стављање акцента на реализацију пројеката и мјера који стимулишу привредни развој.
- Планирање пројеката који подразумијевају промоцију Општине Источно Ново Сарајево и стварање повољног пословног окружења.
- Јачање капацитета Општинске управе за правовремену и квалитетну припрему пројектних приједлога за аплицирање на доступне екстерне изворе финансирања.

Источно Ново Сарајево
25. 9. 2025. године